

Niemiecko-radziecki pakt o nieagresji, tzw. pakt Ribbentrop-Mołotow, 23 sierpnia 1939 r., Moskwa.

Rząd ZSRR i Rząd Niemiecki kierując się pragnieniem utrwalenia sprawy pokoju między ZSRR i Niemcami oraz wychodząc z podstawowych założeń paktu o neutralności, zawartego między ZSRR i Niemcami w kwietniu 1926 r., wyraziły zgodę na następujące porozumienie:

Art. I.

Obie umawiające się Strony zobowiązują się do powstrzymania się od wszelkiej przemocy, od wszelkich aktów agresji i wszelkich napaści we wzajemnych stosunkach zarówno oddzielnie, jak i łącznie z innymi państwami.

Art. II.

W przypadku, gdy jedna z umawiających się Stron stanie się obiektem działań wojennych ze strony państwa trzeciego, druga umawiająca się Strona nie okaże temu państwu poparcia w żadnej formie.

Art. III.

Rządy obydwu umawiających się Stron pozostaną w przyszłości we wzajemnym kontakcie dla konsultacji w celu wzajemnego informowania się w kwestiach, dotyczących ich wspólnych interesów.

Art. IV.

Żadna z umawiających się Stron nie weźmie udziału w jakimkolwiek ugrupowaniu państw, które bezpośrednio lub pośrednio jest skierowane przeciwko drugiej Stronie.

Art. V.

W razie powstania sporów lub konfliktów między umawiającymi się Stronami w sprawach tego lub innego rodzaju obie Strony będą rozstrzygać te spory lub konflikty wyłącznie przez przyjazną wymianę poglądów albo w razie potrzeby przez ustanowienie komisji dla uregulowania konfliktu.

Art. VI.

Pakt niniejszy zostaje zawarty na lat dziesięć, z tym że o ile jedna z umawiających się Stron nie wypowie go na rok przed upływem terminu, termin mocy obowiązującej tego paktu uważać się będzie za przedłużony automatycznie na następne pięć lat.

Art. VII.

Pakt niniejszy podlega ratyfikacji w możliwie najkrótszym terminie. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powinna nastąpić w Berlinie. Pakt wchodzi w życie niezwłocznie po jego podpisaniu.

Sporządzono w dwóch oryginałach w języku rosyjskim i niemieckim, w Moskwie, 23 sierpnia 1939 r.

Tajny protokół dodatkowy

Z okazji podpisania paktu o nieagresji między Rzeszą Niemiecką a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich niżej podpisani pełnomocnicy obydwu Stron poruszyli w ściśle poufnej rozmowie sprawę rozgraniczenia stref interesów obydwu Stron w Europie Wschodniej. Rezultaty rozmowy są następujące:

1. W wypadku terytorialno-politycznych przeobrażeń na terenach należących do państw nadbałtyckich (Finlandia, Estonia, Litwa, Łotwa), północna granica Litwy będzie zarazem granicą stref interesów Niemiec i ZSRR. Przy tej okazji obie Strony uznają zainteresowanie Litwy rejonem Wilna.

2. W wypadku terytorialno-politycznych przeobrażeń na terenach należących do Polski, strefy interesów Niemiec i ZSRR zostaną rozgraniczone w przybliżeniu wzdłuż rzek Narwi, Wisły i Sanu. Kwestia, czy interesy obydwu Stron pozwolą na to, że wyda się pożądane utrzymanie niezależnego państwa polskiego oraz jak przebiegać będą granice tego państwa, może zostać definitywnie wyjaśniona dopiero w miarę dalszego rozwoju sytuacji politycznej.

3. W odniesieniu do Europy Południowej strona radziecka podkreśla swoje zainteresowanie Besarabią. Strona niemiecka zgłasza całkowity brak politycznego zainteresowania tymi terenami.

4. Obie strony uważać będą niniejszy protokół za ściśle tajny.